

energiavirasto energimyndigheten

Tämä on Energiaviraston sähköisesti allekirjoittama asiakirja.
Detta är ett dokument som har signerats elektroniskt av
Energimyndigheten.

This is a document that has been electronically signed by the
Energy Authority.

Asiakirjan päivämäärä on:

Dokumentet är daterat: 06.05.2019

The document is dated:

Esittelijä / Föredragande / Referendary

Nimi / Namn / Name: KARPPINEN TIINA PAULIINA

Pvm / Datum / Date: 06.05.2019

Allekirjoitustapa / Signerat med / Signed with:

Ratkaisija / Beslutsfattare / Decision-maker

Nimi / Namn / Name: Simo Nurmi

Pvm / Datum / Date: 06.05.2019

Allekirjoitustapa / Signerat med / Signed with:

Tämä paketti koostuu seuraavista osista:

- Kansilehti (tämä sivu)
- Alkuperäinen asiakirja tai alkuperäiset asiakirjat
- Sähköiset allekirjoitukset. Nämä eivät ole näkyvillä tässä asiakirjassa, mutta ne on yhdistetty siihen sähköisesti.

Tämä asiakirja on sinetöity sähköisellä allekirjoituksella.
Sinetti takaa asiakirjan aitouden.

Allekirjoitettu asiakirja alkaa seuraavalta sivulta. >

Detta paket består av följande delar:

- Titelblad (denna sida)
- Originaldokument
- Elektroniska signaturer. Dessa syns inte i detta dokument, med de är elektroniskt integrerade i det.

Detta dokument har försetts med sigill genom elektronisk signatur.
Sigillet garanterar dokumentets äkthet.

Det signerade dokumentet börjar på nästa sida. >

This document package contains:

- Front page (this page)
- The original document(s)
- The electronic signatures. These are not visible in the document, but are electronically integrated.

This file is sealed with a digital signature.
The seal is a guarantee for the authenticity of the document.

THE SIGNED DOCUMENT FOLLOWS ON THE NEXT PAGE >

Tämä asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu EU-direktiivin [1999/93/EY] mukaisella allekirjoituksella.

Detta dokument innehåller elektroniska signaturer enligt EU-direktivet [1999/93/EG] om ett gemenskapsramverk för elektroniska signaturer.

This document contains electronic signatures using EU-compliant PAdES - PDF Advanced Electronic Signatures [Directive 1999/93/EC]

942/400/2019

Fingrid Datahub Oy
Läkkisepäntie 21
00620 Helsinki

Lausuntopyyntö 1. suuntaviivoista menetelmiksi koskien Fingrid Datahub Oy:n hinnoittelun kohtuullisuuden arviointia

Energiavirasto on laatinut **1. suuntaviivat valvontamenetelmiksi datahubin hinnoittelun kohtuullisuuden arviointia valvontajaksolle 1.4.2021 – 31.12.2023.**

Fingrid Datahub Oy:llä ja muilla asiasta kiinnostuneilla on mahdollisuus antaa virastolle lausunto 1. suuntaviivoista.

Suuntaviivoista vahvistuspäätöksiin

Energiavirasto huomauttaa, että 1. suuntaviivat ovat ensimmäiset luonnokset vuosina 2021 – 2023 sovellettavista valvontamenetelmistä. Suuntaviivoissa esitetyt asiat voivat perustelluista syistä muuttua merkittävästikin lopullisiin valvontamenetelmiin.

Lausuntojen perusteella virasto tekee tarpeelliseksi katsomiaan muutoksia ja laatii vahvistuspäätösluonnoksen. Energiavirasto antaa valvontalain (590/2013) 10 §:n 1 momentin 7 kohdan mukaisen vahvistuspäätöksen vuosille 2021 – 2023, kun datahubin käyttöönnotosta on säädetty valtioneuvoston asetuksella. Vahvistuspäätösluonnos toimitetaan Fingrid Datahub Oy:lle lausuttavaksi.

Lausuntojen julkisuus

Energiavirastolle toimitettavat lausunnot ovat julkisuuslain (621/1999) nojalla lähtökohtaisesti julkisia. Jos lausunnonantajan mielestä lausunnossa on esimerkiksi liikesalaisuuksia, on sen yksilöitävä nämä tiedot ja perusteltava, miksi ne olisivat salassa pidettäviä. Virasto ratkaisee julkisuuslain nojalla ja lausunnossa saadun selvityksen perusteella, ovatko tiedot salassa pidettäviä vai ei.

Lausuntojen sisällöstä

Virasto toivoo, että lausunnoissa yksilöitäisiin perusteltu kannanotto ongelmaan tms., joka kyseiseen suuntaviivojen kohtaan sisältyy. Ja lisäksi lausunnonantaja ilmaisisi lausunnossaan perustellun vastaesityksen kyseisen suuntaviivojen kohdan muuttamiseksi.

Lausunnot on toimitettava Energiavirastoon viimeistään tiistaina 28.5.2019 sähköpostilla kumpaankin seuraavista osoitteista

kirjaamo@energiavirasto.fi

tiina.karppinen@energiavirasto.fi

Lausuntopyyntö, 1. suuntaviivat ja Gaia Consulting Oy:n selvitys ovat tämän sähköpostin liitteenä. Suuntaviivat ja niihin liittyvä aineisto löytyvät myös Energiaviraston kotisivuilta.

Lisätiedot

Lisätietoja antavat johtava asiantuntija Tiina Karppinen, tiina.karppinen@energiavirasto.fi ja ekonomisti Lari Teittinen, lari.teittinen@energiavirasto.fi.

Liitteet   Päättöluonnos

Jakelu   Fingrid Datahub Oy
Energiateollisuus Ry
Paikallisvoima Ry
Elfi Ry

Datahub hinnoittelun kohtuullisuuden valvonnan suuntaviivat

Datahub lainsäädännön tavoitteet

Sähkömarkkinalain muutoksista koskien sähkökaupan keskitetyn tiedonvaihdon palveluita on säädetty säädösmuutoksilla 108/2019, 109/2019 ja 110/2019, jotka ovat tulleet voimaan 1.2.2019. Sähkömarkkinalain 49a §:ssä säädetään sähkökaupan keskitetyn tiedonvaihdon palveluista. Edelleen sähkömarkkinalain 49b §:n mukaan sähkökaupan keskitetyn tiedonvaihdon palvelujen käyttäjiltä perittyjen maksujen avulla voidaan kattaa järjestelmävastaavalle kantaverkonhaltijalle tehtävien hoitamisesta aiheutuneet kohtuulliset kustannukset ja kohtuullinen voitto.

Keskitetyllä tiedonvaihdolla korvataan yli 20 vuotta sitten käyttöönotettu vähittäismyyjien ja jakeluverkonhaltijoiden välinen hajautettu tiedonvaihto sähkökaupan markkinaprosesseissa. Samalla pyritään myös parantamaan sähkönkäyttäjien ja -tuottajien käyttämien palvelujen laatua sekä asiakastietojen tietosuojaa. Tavoitteena on lisäksi parantaa vähittäismyyjien ja jakeluverkonhaltijoiden palvelujen kustannustehokkuutta ja Suomen sähköjärjestelmän tehokkuutta sekä luoda edellytykset parantaa ja kehittää eteenpäin vähittäismarkkinoiden palveluja asiakkaille sekä heille suunnattuja energiatehokkuuspalveluja.

Keskitetyllä tiedonvaihdolla on tarkoitus parantaa vähittäismyyjien ja jakeluverkonhaltijoiden palveluja esimerkiksi nopeuttamalla myyjänvaihtoja ja sopimusten voimaansaattamista sekä vähentämällä markkinaprosesseissa syntyvien virheiden määrää. Palvelut myös monipuolistuvat keskitetyn tiedonvaihdon kautta. Energiansäästöpalveluiden tarjonta lisääntyy ja kysyntäjouston, hajautetun tuotannon ja sähköisen liikenteen palveluiden kehittäminen helpottuvat myöhemmissä kehitysvaiheissa. Keskitettyyn tiedonvaihtoon perustuvan palvelun on kaiken kaikkiaan tarkoitus pienentää asiakkaan sähkökustannuksia, vaikkakin muutos on todennäköisesti pieni. Kustannussäästöt sähköyhtiöille painottuvat jakeluverkonhaltijoihin.

Sähköntoimitusten selvitysvastuu siirtyy jakeluverkonhaltijoilta datahubille. Datahub tarkoittaa mahdollisuutta kehittää ja monipuolistaa palveluita asiakkaille esimerkiksi monipuolisempien sopimuksien ja energiatehokkuuspalvelujen kautta. Datahubin kautta myös mahdollistuu siirtyminen tunnin pituisesta selvitysjaksosta 15 minuutin selvitysjaksoon 2020- luvulla EU-verkkosäädännön mukaisesti.

Tässä dokumentissa kuvataan suuntaviivoja menetelmiksi sähkökaupan keskitetyn tiedonvaihdon palvelujen käyttäjiltä perittyjen maksujen kohtuullisuuden arvioimiseksi.

1 Valvontajaksot

Valvontajaksot synkronoidaan sähkön kanta- ja jakeluverkkotoiminnan valvontajaksojen kanssa. Näin ollen ensimmäinen valvontajakso olisi 1.4.2021 – 31.12.2023 ja toinen valvontajakso 1.1.2024 – 31.12.2027. Valvontamenetelmät olisivat voimassa kuitenkin vain yhden valvontajakson ajan.

2 Valvontamenetelmä

Datahubin hinnoittelun kohtuullisuutta valvotaan tuottokattoon perustuvalla menetelmällä. Valvontamenetelmän valinnassa on kiinnitetty huomiota valvonnan kustannustehokkuuteen ja valvonnan tavoitteisiin. Energiaviraston Gaia Consulting Oy:llä teettämän selvityksessä on vertailtu cost plus-menetelmää ja kohtuulliseen tuottoon perustuvaa menetelmää. Näistä Gaia Consulting Oy päätyi suosittamaan kohtuulliseen tuottoon perustuvaa menetelmää. Valvontamenetelmän tulisi sallia liiketoiminnalle kohtuullinen tuotto Gaian mukaan, jotta se mahdollistaa terveen liiketoiminnan harjoittamisen pitkällä aikavälillä ja toiminnan kehittämisen.

3 Palveluun sidotun pääoman arvostusperiaatteet

Datahubin osalta hinnoittelun kohtuullisuuden arvioinnin lähtökohtana on toiminnan kohtuullisen tuoton määrittäminen. Arvioitaessa verkkotoiminnan kohtuullista tuottoa tullaan palveluun sidotun pääoman arvo oikaisemaan vastaamaan palveluun sidotun pääoman todellista käyttöarvoa. Fingridin kirjanpidossa sitoutuneen pääoman pääasiassa määrittävät IT-laitteet poistetaan tyypillisesti 5 vuodessa ja ohjelmistot 3 vuodessa. Kyseiset poistoajat tarkoittaisivat valvontamenetelmien osalta datahubin toimintaan sitoutuneen pääoman pienenemisen nopealla tahdilla. Tämä ei tukisi vakaata liiketoimintaa tai vakaata hinnoittelua. Gaia suosittaakin, että datahubin valvontamenetelmissä poistot tulisi tehdä teknisen eliniän mukaan kirjanpidon suunnitelman mukaisten poistoaikojen sijaan.¹ Näin ollen kohtuullisen tuoton laskennassa ei käytetä Datahubin taseen mukaista arvoa, vaan jälleenhankinta-arvon perusteella laskettua nykykäyttöarvoa.

Koska datahub-järjestelmä on hankittu kilpailutuksen kautta, voidaan Gaian mukaan nykyisten pääomakustannusten olettaa olevan tehokkaalla tasolla järjestelmän vaatimuksen huomioiden. Pääomakustannukset hyväksytään näin ollen sellaisenaan jälleenhankinta-arvon perustaksi.

Toiminnan käynnistämisen kokonaishankintameno on arvioitu olevan noin 30,5 M €. Lopullinen jälleenhankintahinta määritetään vahvistuspäätöksellä.

---

¹ Näin toimitaan myös esimerkiksi Norjassa datahubin valvontamenetelmien osalta, jossa poistoaika on 10 vuotta.

Nykykäyttöarvo määritetään kyseisen jälleenhankintahinnan perustana olevan toiminnan käynnistämisen kokonaishankintamenon perusteella, jonka tekniseksi käyttöiäksi määritetään 10 vuotta.

4 Kohtuullinen tuottoaste ja kohtuullinen tuotto

Kohtuullisen tuoton määrittäminen WACC-mallilla on yleisesti käytetty tapa, jota sovelletaan esimerkiksi sähkön kanta- ja jakeluverkkotoiminnan hinnoittelun kohtuullisuuden valvonnassa. Datahubin kohtuullisen tuoton arvioinnissa Energiavirasto soveltaa painotetun keskikustannuksen mallia (Weighted Average Cost of Capita, WACC-malli), jonka laskennallisena arvona saadaan kohtuullinen tuottoaste. WACC-malli ilmaisee yrityksen käyttämän koko pääoman keskimääräisen kustannuksen, jossa painoina ovat oman ja vieraan pääoman suhteelliset arvot.

WACC-mallin parametrit datahubin toiminnan riskitason ja pääomarakenteen osalta tulisi määrittää erikseen. Gaia Consulting Oy:n selvityksen toimeksiantoon tämä ei kuitenkaan kuulunut.

Kuitenkin yksinkertaistettuna asiaa voitaisiin tarkastella vaihtoehtoistuottoa käyttäen, jolloin oletetaan, että vastaavat pääomat olisi sidottu sähkön kanta-verkkotoimintaan, jolloin WACC-prosenttina voitaisiin käyttää samaa prosenttia kuin kantaverkkotoiminnalle.

Kohtuullisen tuottoasteen määrittämisessä oman pääoman kohtuullinen kustannus lasketaan soveltamalla CAP-mallia (Capital Asset Pricing Model), jossa riskittömään korkoon lisätään markkinariskipreemion ja beeta-kertoimen tulona muodostuva riskilisa sekä likvidittömyyspremio. Vieraan pääoman kohtuullinen kustannus puolestaan lasketaan lisäämällä riskittömään korkokantaan vieraan pääoman riskipremio. Datahubtoiminnan kohtuullisen tuottoasteen laskennassa Energiavirasto käyttää lähtökohtaisesti samaa pääomarakennetta ja laskentaparametreja kuin sähkön kantaverkonhaltijan osalta.

Verkonhaltijan kohtuullinen tuotto lasketaan lopulta verkkotoimintaan sitoutuneen oikaistun pääoman ja WACC-mallilla määritetyn kohtuullisen tuottoasteen tulona.

5 Taseen oikaisu

Kohtuullisen tuoton laskenta perustuu taseen oikaisuun, jossa toimintaan sitoutunut omaisuus oikaistaan vastaamaan nykykäyttöarvoa. Sitoutuneen omaisuuden oikaisussa lähtökohtana on taseen vastaavaa-puoli. Datahub-toimintaan sitoutuneen pääoman oikaisussa puolestaan on lähtökohtana verkonhaltijan eriytetyn taseen vastattavaa-puoli. Sitoutuneen oikaistun pääoman erät ovat oikaistu oma pääoma, oikaistu korollinen vieras pääoma, oikaistu koroton vieras pääoma sekä tasauserä.

Oikaistun taseeseen sisältyvät valvontamenetelmissä pysyvät vastaavat ja myyntisaamiset. Laskettaessa verkkotoimintaan sitoutunutta oikaistua omaisuutta, eliminoidaan eriytetyn taseen rahoitusomaisuus. Eliminoitavaan rahoitusomaisuuteen luetaan eriytetyn taseen vastaavaa-puolen erät - lyhyt- ja pitkäaikaiset saamiset – rahoitusarvopaperit - rahat ja pankkisaamiset sekä näihin rinnastettavissa olevat erät. Laskettaessa verkkotoimintaan sitoutunutta oikaistua omaisuutta, käytetään vaihto-omaisuuden arvona eriytetyn taseen mukaista kirjanpitoarvoa.

6 Tuloslaskelman oikaisu

Toteutuneen oikaistun tuloksen laskennassa lähtökohtana on datahubtoiminnan tuloslaskelman mukainen liikevoitto (liiketappio), jota oikaistaan tuloksen korjauserillä (toiminnan käynnistämisestä aiheutuneen tappion käsittely ja rahoitusomaisuuden kustannukset). Toteutuneen oikaistun tuloksen laskennassa vähennetään korjauserien jälkeen vielä kannustimien vaikutus.

Datahubin toiminnan operatiivisista kustannuksista merkittävä osa aiheutuu järjestelmän lisenssi- ja ylläpitokuluista. Muut operatiiviset kustannukset aiheutuvat muun muassa henkilöstökuluista ja muista hallinnollisista kuluista. Operatiiviset kustannukset voidaan Gaian mukaan hyväksyä Datahubin toiminnan tässä vaiheessa sellaisenaan. Referenssitiedon saanti operatiivisten kustannusten tehokkaasta tasosta Datahubin toiminnan aloitusvaiheessa on vaikeaa. Pidemmällä aikavälillä on Gaian mukaan syytä harkita Datahubin valvontamenetelmissä operatiivisten kustannusten kasvun rajoittamista tai tehostamistavoitteen asettamista niille.

Operatiivisiin kustannuksiin oikaistun tuloksen laskennassa kuuluvat henkilöstökulut ja liiketoiminnan muut kulut.

6.1 Toiminnan käynnistämisestä aiheutuneen tappion käsittely

Toiminnan käynnistämisestä on aiheutunut Fingrid Datahub Oy:lle tappiota tilikausilta ennen hinnoittelun valvonnan käynnistymistä. Kyseinen tappio sisältyy yhtiön omaan pääomaan edellisten tilikausien tappiossa. Gaia suosittelee selkeimpänä tapana sallia valvontamenetelmissä ensimmäisille 10 vuodelle käynnistyskustannuksille tasasuuruiset vuotuiset lisäpoistot. Tällöin kertyneitä käynnistyskustannuksia ei erikseen huomioida tuottopohjassa.

6.2 Käytettävyysskannustin

Datahub-järjestelmän ympäristö (tilat, laitteet) tulee olemaan korkean saavutettavuuden (käytettävyyden) ympäristö eli se on suunniteltu siten, että ympäristön osalta saavutettavuus on vähintään tasoa 99,9 % eli järjestelmän

ympäristön aiheuttamia käyttökatkoja tulee tilastollisesti vuoden aikana korkeintaan noin 9 tuntia. Tämä käytettävyytaso on myös sovittu yhdessä toimialan markkinaosapuolten kautta Datahubin työryhmien kautta ja käytettävyytaso on ollut myös kommenteilla toimialalla. Myös järjestelmän ja järjestelmäympäristöntietoturvan ja tietoliikenteen osalta tulee olla valmius tukea korkeaa saavutettavuutta.

Fingrid Datahub Oy:tä kannustetaan menetelmillä saavuttamaan vähintään toimialan kanssa yhteistyössä neuvoteltu käytettävyyden taso. Viraston tavoitteena on ohjata Fingrid Datahub Oy:tä myös kehittämään käytettävyyden laatua omaaloitteisesti toimialan edellyttämää vähimmäistasoa paremmaksi. Valvontamenetelmissä käytettävyyden saavuttamiseksi asetetaan kannustin, joka sallii suuremman tuoton käytettävyyden ylittäessä asetetun tavoitetason. Vastaavasti käytettävyyden alittaessa tavoitetason tuotto pienenee.

Käytettävyys määritetään keskeytysten lukumäärien ja keskeytysaikojen perusteella.

Datahub-järjestelmän etukäteen suunnitellut käyttökatkot eivät ole mukana vähentämässä järjestelmän käytettävyyttä. Datahub-järjestelmän käytettävyyteen ei myöskään voi vaikuttaa datahub-järjestelmän ja markkinaosapuolten toimimattomuus tai väärin toimiminen, jos toimimattomuus tai väärin toimiminen johtuu ainoastaan markkinaosapuolten järjestelmistä eikä datahub-järjestelmästä.

Toteutuneen oikaistun tuloksen laskennassa huomioon otettava käytettävyyssankustimen vaikutus voi olla enintään 3 % verkonhaltijan kyseisen vuoden kohtuullisesta tuotosta. Tämä koskee sekä käytettävyys parantumisesta saatavaa bonusta että käytettävyyden huonontumisesta aiheutuvaa sanktiota.

Käytettävyyssankustimen laskenta perustuu valvontatietoina ilmoitettaville keskeytysten lukumäärille ja keskeytysajoille. Keskeytyksinä huomioon otetaan odottamattomien keskeytysten lukumäärä ja keskeytysaika.

$$K\ddot{A}YT_{t,k} = 1 - \frac{(KA_{odott,t})}{24 \times 365} \quad (1)$$

Kaavassa 1,

$K\ddot{A}YT_{t,k}$ = Palvelun suhteellinen käytettävyys vuonna t

$KA_{odott,t}$ = Keskeytysaika odottamattomista keskeytyksistä h vuonna t

Käytettävyyteen liittyvässä laskennassa huomioidaan myös datahub-järjestelmän tukipäivystyksen palveluajat eli, jos datahub-järjestelmän häiriö tapahtuu tukipalveluaikojen ulkopuolella, niin käytettävyysskennassa on mukana tukipalvelun mukainen häiriöselvitysaika alkaa siitä ajanhetkestä, kun häiriöselvitys alkaa tukipalvelun mukaisesti. Esimerkiksi, jos häiriö tapahtuu viikonloppuna,

niin käytettävyysslaskennassa on mukana aika, kun häiriötä aletaan selvittää maanantaina klo 7 alkaen.

6.3 Kehittämiskannustin

Datahubin palveluiden kehittämiselle sähkömarkkinoilla käyttöönottovaiheen palvelujen ulkopuolelle asetetaan kehittämiskannustin. Esimerkiksi tiedonvaihtoon liittyvien menettelytapojen ja standardien kehittämiselle, kysyntäjousto- ja muihin lisäarvopalveluihin liittyvään toiminnan kehittämiseen sekä pienimuotoisen sähköntuotannon verkkoon pääsyn edellytyksiä lisääville kehitystoimenpiteille asetetaan valvontamenetelmissä kannustin. Kehittämiskannustimen kehittämismenoina hyväksytään erityisesti Älyverkkotyöryhmän loppuraportissa mainittuihin asiakaskeskeiseen markkinamallin käyttöönottoon ja kiinteistön sisäisten energiayhteisöjen mahdollistamiseen liittyvän toimenpiteet.

Kehittämiskannustimen vaikutus vähennetään toteutunutta oikaistua tulosta laskettaessa.

Kehittämiskannustimen vaikutus lasketaan siten, että kohtuullisina kehittämiskustannuksina käsitellään enintään 1 %:a vastaava osuus valvontajakson tuloslaskelmien datahubtoiminnan liikevaihtojen summasta.

Yksittäisenä vuotena hyväksyttävien kehittämiskustannusten määrä voi siis ylittää tai alittaa yhtä prosenttia vastaavan osuuden kyseisen vuoden verkkotoiminnan liikevaihdosta.

Hyväksyttävien kehittämiskustannusten on oltava kirjattuna datahubtoiminnan tuloslaskelmaan kuluksi. Aktivoituja kehittämiskustannuksia ei hyväksytä mukaan innovaatiokannustimen laskentaan. Virastolle on toimitettava selostus hankkeista, jotka ovat aiheuttaneet kehittämiskustannuksia.

6.4 Rahoitusomaisuuden kohtuullinen kustannus

Datahubtoiminnan harjoittaminen edellyttää tiettyä rahoitusomaisuutta. Sitä tarvitaan säännöllisten maksujen suorittamiseksi, koska maksusuoritukset tapahtuvat jossakin määrin eriaikaisesti kassaan maksujen kanssa. Lisäksi sitä tarvitaan ennalta arvaamattomiin menoihin varautumiseksi.

Tämän takia toteutuneen oikaistun tuloksen laskennassa otetaan huomioon datahubtoiminnan harjoittamisen turvaamiseksi välttämättömän rahoitusomaisuuden kohtuulliset kustannukset. Taseeseen kirjatusta rahoitusomaisuudesta otetaan huomioon:

- lyhyt- ja pitkäaikaiset saamiset – lukuun ottamatta myyntisaamisia
- rahoitusarvopaperit

- rahat ja pankkisaamiset sekä näihin rinnastettavissa olevat erät.

Toteutuneen oikaistun tuloksen laskennassa rahoitusomaisuudesta otetaan huomioon enintään määrä, joka vastaa 10 %:a datahubtoiminnan liikevaihdosta.

Rahoitusomaisuuden kohtuulliset kustannukset saadaan laskettua kertomalla rahoitusomaisuuden enimmäismäärä kohtuullisen tuottoasteen laskennassa käytettävällä sähkön kantaverkkotoiminnan vieraan pääoman kohtuullisella kustannuksella.

Toteutunutta oikaistua tulosta laskettaessa vähennetään näin saadut datahubtoiminnan harjoittamisen turvaamiseksi tarvittavan rahoitusomaisuuden kohtuulliset kustannukset.

6.5 Ali- ja ylijäämän tasoittaminen

Valvontajakson alijäämä voidaan kompensoida seuraavalla valvontajaksolla. Tämän jälkeen alijäämän kompensointi ei enää ole mahdollista. Ylijäämä tulee tasoittaa seuraavalla valvontajaksolla.

Valvontajakson päätyttyä Energiavirasto laskee vahvistettuja menetelmiä ja toimitettuja valvontatietoja soveltaen valvontajakson eri vuosien toteutuneet oikaistut tulokset yhteen ja vähentää tästä summasta vastaavien vuosien kohtuullisten tuottojen summan. Lopputuloksena saadaan laskettua koko valvontajakson alijäämä tai ylijäämä.

Jos koko valvontajakson ajalta kertyneet toteutuneet oikaistut tulokset alittavat valvontajakson kohtuullisten tuottojen määrän, kertyy datahubtoiminnasta alijäämää. Jos puolestaan kertyneet toteutuneet oikaistut tulokset ylittävät kohtuullisten tuottojen määrän, kertyy datahubtoiminnasta ylijäämää.

Mikäli toteutunut oikaistu tulos on valvontajakson kuluessa ylittänyt kohtuullisen tuoton määrän vähintään viidellä prosentilla, on ylijäämästä maksettava korkoa. Korkona käytetään oman pääoman kohtuullisen kustannuksen keskiarvoa kyseisen valvontajakson vuosilta ja korkoseuraamus huomioidaan seuraavalle valvontajaksolle siirtyvää ylijäämää laskettaessa.

Seuraavalle valvontajaksolle siirtyvä ali- tai ylijäämä tulee tasoittaa seuraavan valvontajakson aikana.